

det kunde neppe benægtes, at det vist vilde være overordentlig vanskeligt, naar der blev fremsat Forslag om at faae Millioner for i kort Tid at anvende dem til Kaserner rundt omkring i Landet, saa at faae disse Millioner bevilgede. Erfaringen fra de kjøbenhavnske Forhold taler i hvert Fald ikke derved. Det er jo saaledes aldeles notorisk, at Strandgadens Kaserne i en lang Tid var i en overordentlig uheldig Forsaining, og desuagtet varede det overmaade længe, inden Pengene bleve bevilgede til dens Istandsættelse. Gravene omkring Kastellet ere jo i en saadan Tilstand, at Boligerne derved blive usunde, og desuagtet er der gaaet en lang Arrække hen, uden at der er bevilget de fornødne Pengemidler til at oprense dem for, og der er jo neppe nogen Grund til at tro, at det skulde gaa hurtigere med Bevillinger, som blive forlangte til andre Garnisonsstæder end Kjøbenhavn. Jeg tror derved, at naar den ærede Rigsdagsmand vil se sit Ønske opfyldt om at faa passende Beboelsesforhold for Soldaterne, ialtsald da i disse Garnisonsbyer, som her er Tale om, vil det Rigtigste for ham være at slutte sig til Lovforslaget. At ikke alle de andre Garnisonsstæder ere medtagne, er, som anført i Bemærkningerne til Lovforslaget, foranlediget derved, at Forhandlingerne med alle disse andre Kommuner ikke endnu ere tilendebragte. Jeg skal hermed foreløbig slutte.

N. Rasmussen: Først og fremmest maa der jo ses paa, hvad det er for Bestemmelser, der ere vedtagne i Loven af 6te Juli 1867 og nu sidst i Loven af 1881. Det er da det, at Garnisonsstæderne skulle bestemmes, og der tales ikke et Ord om, at det skal være afhængigt af Bygninger eller Forhandlinger med Kommunerne og deslige Ting, ikke et Ord. Garnisonsstæderne kunne jo meget godt bestemmes, derved behøvede man ikke at tage Bestemmelse om, hvorledes Mandskabet skal indkvarteres. Det er min fuldkomne Overbevisning, at min Antegning vil være lige saa praktisk som den ærede Ministers. Den ærede Minister kan have sin Mening om, hvor hurtigt Sagen vil kunne gennemføres ad den Vej, han foreslaar, men det er intet Bevis for, at den kan gennemføres hurtigt, og der er heller Ingen, der kan beskjylde Regeringen for at have styndt sig stærkt med den Ting. Altsaa, her naar den ene Opfattelse imod den anden. Den Ting er imidlertid vis, og det er, at det, som Loven foreskriver, ikke opnaas ved at faae tre Garnisonsstæder slaaede fast, det opfyldes kun ved at faae alle Garnisonsbyerne bestemte, og om dette skulde være en Hindring for at kunne komme tilrette med Kommunerne, vil Tiden vise. Men selv i saa Fald siger jeg, at der ingen Stæde er

stet, Regeringen kan under alle Omstændigheder ligesaa let selv opføre disse Bygninger som faae Kommunerne til at gjøre det. Det vil ingenlunde forbyde Sagen. Altsaa, hvorledes vi end vende og dreie det, kan jeg ikke se Andet, end at Indkvarteringen bør være en Stats Sag. Og en Mærkelighed er det ikke, naar vi have hørt i alle disse Aar, hvorledes Kommunerne tage sig iagt for Udgifter, at de gribe Leiligheden til at tage Sagen paa den Vis, at de blive Tingen kvit. Saa ere de fri for at forhandle denne Sag ved de aarlige Budgetter, og saa ere Kommunalbestyrelserne fri for at væge sig imod den Beskyldning, som stadig kommer frem fra Kommunens Beboeres Side, at de ikke have Andet end Tab ved de militære Bygninger, og saa ere de fri for at faae deres Budget forhøjet og komme til at staa med større Tal, end ellers er Tilfældet. Jeg begriber ikke, hvorfor Kommunerne ikke med al den Styrke, de formaa, se at blive denne Sag kvit, og jeg gjentager, at for Soldaternes Bedkommende maa det være det ene Rigtige. Thi alle de Beviser, som den ærede Minister kom frem med, om, at det og det ikke var udført, fordi man ikke kunde komme igjennem med den Sag i Rigsdagen, beviser Ingenting. Det beviser kun, at naar Sagen kommer til Lovgivningsmagten, bliver Tingen drøftet paa den rette Maade. En Forhandling med Kommunerne er ikke den rigtige Vej til at bestemme Statsudgifter. Jeg maa blive ved at have den Mening, at denne Sag bør være en Stats Sag, og at derved Kommunerne blive fri for det mageløse Besvær og de Udgifter, som de ere betyngede af, og man vil efter min Mening under alle Omstændigheder snarere komme til Ende med at faae Bygninger til Garnisonerne paa denne Maade end ved at følge den Vej, som den ærede Minister vil gaa frem ad. I ethvert Fald viser Fortiden, at den Vej har Ingenting ført til. Der er nu heller ikke stærke Spor af, at Ministeriet bryder sig meget om at faae Garnisonsstæderne bestemte. Man begyndte med at ville have, at det skulde ske gradvis ved kongelig Anordning; det var det Hele, der skete dengang. Nu kommer der et Forslag om 3 Garnisonsstæder, det er det Hele, og jeg tror, at det er en Betegnelse for, at man vil tage paa denne Ting saa smaat som vel muligt.

Krigsministeren (Ravn): Den ærede Rigsdagsmand mente, at da Hærloven af 6te Juli 1867 fastsatte, at Garnisonsstæderne skulde bestemmes ved Lov, saa var dette Lovforslag ikke i Overensstemmelse med Hærlovens Bydende. Men Hærloven har jo ikke sagt, at Garnisonsstæderne alle paa een Gang skulle bestemmes ved Lov, og der er jo Intet til Gjænde for, at